

TP6: TÍCH PHÂN HÀM SỐ ĐẶC BIỆT

Câu 1. Cho hàm số $f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} và $f(x) + f(-x) = \cos^4 x$ với mọi $x \in \mathbb{R}$.

Tính:
$$I = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx.$$

• Đặt $x = -t \Rightarrow \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx = \int_{\frac{\pi}{2}}^{-\frac{\pi}{2}} f(-t)(-dt) = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} f(-t) dt = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} f(-x) dx$

$$\Rightarrow 2 \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} f(x) dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} [f(x) + f(-x)] dx = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \cos^4 x dx \Rightarrow I = \frac{3\pi}{16}$$

Chú ý: $\cos^4 x = \frac{3}{8} + \frac{1}{2} \cos 2x + \frac{1}{8} \cos 4x.$

Câu 2. Cho hàm số $f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} và $f(x) + f(-x) = \sqrt{2 + 2 \cos 2x}$, với mọi $x \in \mathbb{R}$.

Tính:
$$I = \int_{-\frac{3\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} f(x) dx.$$

• Ta có:
$$I = \int_{-\frac{3\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} f(x) dx = \int_{-\frac{3\pi}{2}}^0 f(x) dx + \int_0^{\frac{3\pi}{2}} f(x) dx \quad (1)$$

+ Tính:
$$I_1 = \int_{-\frac{3\pi}{2}}^0 f(x) dx. \text{ Đặt } x = -t \Rightarrow dx = -dt \Rightarrow I_1 = \int_0^{\frac{3\pi}{2}} f(-t) dt = \int_0^{\frac{3\pi}{2}} f(-x) dx$$

Thay vào (1) ta được:
$$I = \int_0^{\frac{3\pi}{2}} [f(-x) + f(x)] dx = \int_0^{\frac{3\pi}{2}} \sqrt{2(1 + \cos 2x)} dx = 2 \int_0^{\frac{3\pi}{2}} |\cos x| dx$$

$$= 2 \left[\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx - \int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} \cos x dx \right] = 2 \left[\sin x \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} - \sin x \Big|_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} \right] = 6$$

Câu 3.
$$I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{\sin x}{\sqrt{1+x^2} + x} dx$$

$$\bullet I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \sqrt{1+x^2} \sin x dx - \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} x \sin x dx = I_1 - I_2$$

$$+ \text{Tính } I_1 = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \sqrt{1+x^2} \sin x dx. \text{ Sử dụng cách tính tích phân của hàm số lẻ, ta tính được } I_1 = 0.$$

$$+ \text{Tính } I_2 = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} x \sin x dx. \text{ Dùng pp tích phân từng phần, ta tính được: } I_2 = -\frac{\sqrt{2}}{4} \pi + \sqrt{2}$$

$$\text{Suy ra: } I = \frac{\sqrt{2}}{4} \pi - \sqrt{2}.$$

Câu 4. $I = \int_2^5 \frac{e^x(3x-2)+\sqrt{x-1}}{e^x(x-1)+\sqrt{x-1}} dx$

$$\bullet I = \int_2^5 \frac{e^x(3x-2)+\sqrt{x-1}}{e^x(x-1)+\sqrt{x-1}} dx = \int_2^5 \frac{e^x(x-1)+\sqrt{x-1}+e^x(2x-1)}{e^x(x-1)+\sqrt{x-1}} dx = \int_2^5 dx + \int_2^5 \frac{e^x(2x-1)}{e^x(x-1)+\sqrt{x-1}} dx$$

$$= x \Big|_2^5 + \int_2^5 \frac{e^x(2x-1)}{\sqrt{x-1}(e^x\sqrt{x-1}+1)} dx = 3 + \int_2^5 \frac{e^x(2x-1)}{\sqrt{x-1}(e^x\sqrt{x-1}+1)} dx$$

$$\text{Đặt } t = e^x\sqrt{x-1}+1 \Rightarrow dt = \frac{e^x(2x-1)}{2\sqrt{x-1}} dx$$

$$\Rightarrow I = 3 + \int_{e^2+1}^{2e^5+1} \frac{2}{t} dt \Rightarrow I = 3 + 2 \ln \Big| t \Big|_{e^2+1}^{2e^5+1} = 3 + 2 \ln \frac{2e^5+1}{e^2+1}$$

Câu 5. $I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{x^2}{(x \sin x + \cos x)^2} dx.$

$$\bullet I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{x}{\cos x} \cdot \frac{x \cos x}{(x \sin x + \cos x)^2} dx. \text{ Đặt } \begin{cases} u = \frac{x}{\cos x} \\ dv = \frac{x \cos x}{(x \sin x + \cos x)^2} dx \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} du = \frac{\cos x + x \sin x}{\cos^2 x} dx \\ v = \frac{-1}{x \sin x + \cos x} \end{cases}$$

$$\Rightarrow I = -\frac{x}{\cos x(x \sin x + \cos x)} \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} + \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{\cos^2 x} = \frac{4-\pi}{4+\pi}.$$

Chân thành cảm ơn các bạn đồng nghiệp và các em học sinh đã đọc tập tài liệu này.

transitung_tv@yahoo.com

